

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 636/2024-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľa a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 1Tos/90/2024-114 z 10. septembra 2024 takto

rozhodol:

- Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **nevyhovuje**.
- Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 14. novembra 2024 doručená ústavná sťažnosť vo veci namietaného porušenia základných práv a slobôd sťažovateľa uznesením krajského súdu č. k. 1Tos/90/2024-114 z 10. septembra 2024. Sťažovateľ uvádza, že napadnuté uznesenie bolo vydané v rámci konania o jeho návrhu na povolenie obnovy trestného konania vedeného pod sp. zn. 1T/83/2020 na Okresnom súde Čadca, v ktorom bol za skutok odsúdený na 4 roky väzenia rozsudkom z 3. decembra 2021 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1To/39/2022 z 8. novembra 2022. Zároveň žiada o ustanovenie obhajcu na podanie sťažnosti.

2. Podľa presvedčenia sťažovateľa bol porušený zákon, skutok sa nikdy nestal, ako mu je kladené za vinu, v uvedený deň a čas sa nič nestalo a nikto na označenom mieste nebol. Sťažovateľ bol doma, svedkovia [REDACTED] a [REDACTED] spali opití, zdrogovaní v areáli drevovýroby pred kotolňou. Nebol dostatočne zistený skutkový stav, sťažovateľovi nebola umožnená povinná obhajoba v prípravnom konaní, odmietli vykonať rekonštrukciu. Nebola zodpovedaná otázka, kde bol v označenom čase poškodený, kedy sa zranenie stalo, kde bol a čo robil do nahlásenia na políciu

po 3 dňoch. Otázna je platnosť znaleckého posudku z fotografií po 3 dňoch, keď poškodený nebol na lekárskom ošetrení. Podľa presvedčenia sťažovateľa tak boli porušené jeho základné práva a slobody, bol porušený zákon – § 2 ods. 10 a 12 Trestného poriadku a iné.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti a posúdenie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu

3. V zmysle § 37 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiada, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

4. Aby ústavný súd mohol posúdiť, či sú splnené všetky spomínané predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu, oboznámil sa s argumentačným základom ústavnej sťažnosti a jej obsahom na jej predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

5. Ústavná sťažnosť neobsahuje všetky všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde (jasné označenie subjektu, proti ktorému smeruje, označenie, akého rozhodnutia sa domáha, navrhované dôkazy). Z hľadiska osobitných náležitostí ústavnej sťažnosti (§ 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde) sťažovateľ označil toho, kto porušil jeho základné práva a slobody (či len krajský súd, alebo aj okresný súd), a právoplatné rozhodnutie, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody (podľa výslovného označenia ide o napadnuté uznesenie, hoci väčšinu argumentácie smeruje sťažovateľ proti rozhodnutiam zo „základného konania“). Sťažovateľ neoznačil jednoznačne základné právo alebo slobodu, ktorých porušenie namieta, spomína však porušenia ustanovení § 2 ods. 10 a 12 Trestného poriadku upravujúcich zásadu náležitého zistenia skutkového stavu, zásadu vyhľadávaciu a zásadu voľného hodnotenia dôkazov. Ich porušenie nie je možné všeobecne vnímať aj ako porušenie základného práva, ale ako najbližšie sa vzhľadom na svoj obsah javí byť právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), a preto sa by pri materiálnom prístupe k ochrane ústavnosti dalo vyvodiť namietanie porušenia označeného základného práva, resp. článku ústavy. Všetky uvedené stručné skutkové a právne dôvody možno vzťahovať k tomuto základnému právu. Skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo dôjsť k porušeniu základných práv a slobôd, predstavujú najdôležitejšiu osobitnú náležitosť ústavnej sťažnosti, od ktorej splnenia sa odvíja aj možnosť ústavného súdu pristúpiť k prieskumu. Nesplnenie tejto náležitosti nemôže byť nahradzované samotným ústavným súdom, a to vykonávaním neurčitého prieskumu napadnutých postupov a uznesení.

6. Takéto návrhy na začatie konania ústavný súd odmieta podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonných náležitostí bez predchádzajúcej výzvy na odstránenie nedostatkov. Keďže sťažovateľ nie je zastúpený advokátom a žiadal o jeho ustanovenie, nemohla byť absencia uvedených náležitostí jediným dôvodom na odmietnutie návrhu na začatie konania,

ale materiálne posúdenie námietok je dôležité na vyvodenie záveru, či v prípade sťažovateľa nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

7. Sťažovateľ namieta v zásade „nezákonnosť“, teda porušenie zákona. Žiadna z jeho námietok sa však nevzťahuje priamo na napadnuté uznesenie. Všetky sa vzťahujú akoby na základné konanie zavŕšené odsudzujúcim rozsudkom. Vo vzťahu k nemu by však ústavná sťažnosť podaná v novembri 2024 bola zjavne oneskorená, čo by zakladalo dôvod na odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

8. Účelom obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí všeobecných súdov, ak dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli súdu skôr známe a nemohli sa ani brať do úvahy. Obnova konania sa netýka právnych, ale skutkových nedostatkov (IV. ÚS 445/2020). Ani všeobecné súdy, o to menej ústavný súd, však nemôžu v rámci konania o návrhu na povolenie obnovy podľa Trestného poriadku preskúmavať napadnuté meritórne rozhodnutie (jeho vecnú správnosť) ani posudzovať otázku viny či trestu. Úloha ústavného súdu nie je odpovedať na otázku, či obnova konania mala alebo nemala byť povolená. Jeho úloha spočíva len v posúdení skutočnosti, či sa záver konajúcich súdov o zamietnutí návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania opieral o náležite prezentované dôvody ideovo zodpovedajúce zmyslu a podstate použitej právnej úpravy (porov. I. ÚS 302/2019, č. 46/2019 ZNaU).

9. Ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, a preto nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody. O svojvôli, resp. arbitrárnosti pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

10. Sťažovateľova argumentácia zostáva v úrovni pokračujúcej polemiky so závermi všeobecných súdov o úplnosti skutkových zistení, správnosti výkladu zákonov či právneho posúdenia. Ústavný súd z napadnutého uznesenia zistil, že sťažovateľ principiálne sledoval prehodnotenie dôkazov vo svoj prospech, najmä vo vzťahu k tomu, že v pôvodnom konaní nebolo dostatočným spôsobom zistené, či vzhľadom na svoj nepriaznivý zdravotný stav mohol spáchať súdený trestný čin. Upozorňoval aj na nesúlad času spáchania skutku so svedeckými výpoveďami [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Podľa zistenia ústavného súdu sa krajský súd vysporiadal s námietkami k hodnoteniu nového znaleckého posudku MUDr. Babiaka a podkladov na vypracovanie posudku MUDr. Solíka, ako aj k vierohodnosti poškodeného a z hľadiska hodnotenia týchto dôkazov nie je napadnuté uznesenie postihnuté ústavnoprávnymi nedostatkami. Zostávajúce námietky sťažovateľa

ústavný súd nespozoroval v konaní o povolenie obnovy, resp. v sťažnostnom konaní, preto sa nimi v zmysle zásady subsidiarity ani nemohol zaoberať.

11. Ústavný súd tak z napadnutého uznesenia nezistil žiadny ústavnoprávny presah s obsahom základného práva na súdnu ochranu konkretizovaného na rozhodovanie o povolení obnovy trestného konania. Krajský súd sa jasne a dostatočne konkrétne vyjadril k spôsobilosti sťažovateľom uvádzaných skutočností a dôkazov naplniť skutkovú podstatu aplikovanej právnej normy. Sťažovateľ v podstate ústavný súd stavia do pozície ďalšej opravnej inštalácie, ktorá mu v zmysle už uvedeného neprináleží. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o porušení základného práva napadnutým uznesením. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

12. Keďže ústavnej sťažnosti chýba ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu, dospel ústavný súd k záveru, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, II. ÚS 193/2020). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhoviel.

13. Následne ústavný súd konštatuje, že v dôsledku nevyhovenia žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu je daný dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2024

Libor Duľa
predseda senátu